

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การออมทรัพย์เป็นวัฒนธรรมร่วมของมนุษยชาติ เป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของคนเรา เงินออมนับว่าเป็นสินทรัพย์ที่มีค่า เป็นหลักประกันอันมั่นคงสำหรับชีวิตในอนาคต การออมจึงมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามกาลเวลา ธนาคารแห่งประเทศไทย(2542 : 2-5) รายงานผลการสำรวจครัวเรือนในประเทศไทยเมื่อปี 2541 พบว่า การออมของครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นการฝากเงินกับธนาคาร 88% ของเงินออมทั้งหมดในประเทศไทย วัตถุประสงค์ของการออม พบว่าเป็นการออมเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามเจ็บป่วยหรือยามชรา 42.5% เพื่อการศึกษา 16.5% และเพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ 15.8% นอกจากนั้นเป็นการออมเพื่อดอกเบี้ย เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้เงิน เพื่อซื้อสินทรัพย์อื่นๆ เพื่อกิจกรรมทางศาสนาและประเพณี ซึ่งการออมจะให้ประโยชน์กับผู้ออมในด้านการลดความผันผวนของการบริโภค การเตรียมพร้อมเพื่อเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น และการใช้จ่ายในอนาคตซึ่งได้วางแผนไว้ล่วงหน้าแล้ว นอกจากนี้ยังให้ประโยชน์ต่อประเทศชาติในด้านเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ส่งเสริมความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและลดผลกระทบจากวิกฤตการณ์ในตลาดเงินของโลก

ความสัมพันธ์ระหว่างการออมและรายได้เป็นความสัมพันธ์เดียวกับการบริโภคและรายได้ คือ หากรายได้สูงขึ้นการออมและการบริโภคก็จะสูงขึ้น แต่ถ้ารายได้ลดลงการออมและการบริโภคก็จะลดลง(สุรภัย์ บุญนาค และคณะ, 2520 : 59) ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงพฤติกรรมการออมของผู้ที่มีรายได้ประจำ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีรายได้และรูปแบบการออมที่แน่นอน โดยเลือกที่จะศึกษาพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือ (กฟน.1) และพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงใหม่ (กฟจ.เชียงใหม่) เนื่องจากเป็นกลุ่มผู้มีรายได้ประจำ และได้รับการส่งเสริมให้มีการออมในรูปแบบต่างๆ อยู่แล้ว เช่น การออมในรูปแบบของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การฝากเงินในรูปแบบหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กองทุนของ กฟน.1 การฝากเงินกับสถาบันการเงินต่างๆ การซื้อหุ้น เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือ (กฟน.1) และพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงใหม่ (กฟจ.เชียงใหม่)
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือ (กฟน.1) และพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงใหม่ (กฟจ.เชียงใหม่)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการออมของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือ และพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงใหม่
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือ และพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงใหม่
3. ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่สถาบันการเงินที่สนใจใช้ประกอบการพิจารณาเสนอ บริการแก่ลูกค้าต่อไป

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

การออม หมายถึง รายได้สุทธิส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคซึ่งอาจเก็บอยู่ใน 2 รูปแบบ(เสถียร สุวิทวัส และคณะ, 2520 : 23) คือ ถือไว้กับตนเพื่อใช้จ่ายประจำวันและเตรียมไว้สำหรับเหตุฉุกเฉินในภายหน้า และเงินที่นำไปลงทุนเสี่ยงหากำไรในหลายรูปแบบ เช่น การฝากธนาคาร เป็นต้น

พฤติกรรมการออม หมายถึง รูปแบบและลักษณะของการออม เช่น ออมในรูปเงินฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์ การฝากเงินกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพทุกเดือน เป็นต้น

ผู้มีรายได้ประจำ หมายถึง ผู้ที่ทำงานรับค่าจ้างเป็นรายเดือนและรายได้เฉลี่ยในแต่ละเดือนมีปริมาณคงที่

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือ (กฟน.1) หมายถึง การไฟฟ้าเขตที่ทำหน้าที่รับผิดชอบควบคุมดูแลการทำงานของไฟฟ้าในสังกัด ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ดูแล 6 จังหวัดภาคเหนือ คือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา และแม่ฮ่องสอน

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงใหม่ (กฟจ.เชียงใหม่) หมายถึง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคของจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งอยู่ในสังกัดของ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือและมีหน้าที่ให้บริการผู้ใช้ไฟในพื้นที่ที่รับผิดชอบ คือพื้นที่อำเภอเมืองเชียงใหม่